

Доц. д-р Марин Русев

АВТОРСКА СПРАВКА ЗА ПРИНОСНИЯ ХАРАКТЕР НА НАУЧНИТЕ ТРУДОВЕ

Предложените за рецензиране научни трудове (1÷39) могат условно да се разграничат в следните основни взаимно обвързани предметни или обектни изследователски географски направления:

- ПОЛИТИЧЕСКА ГЕОГРАФИЯ (вкл. геополитика/стратегия/, електорална география, географски аспекти на сигурността/справедливостта) – 1, 4, 8, 9, 11, 12, 15, 16, 20, 21, 23, 26, 30, 33, 34, 35;
- УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ (вкл. географски аспекти на екологичната ефективност) – 2, 10, 13, 14, 17, 24, 25, 27, 29, 32, 35, 36;
- ГЕОГРАФИЯ НА СТРАНИТЕ (вкл. комплексно, тематично, проблемно и сравнително странознание) – 2, 10, 11, 13, 18, 22, 26, 39;
- ОБЩЕСТВЕНА ГЕОГРАФИЯ НА БЪЛГАРИЯ – 2, 4, 5, 14, 16, 19, 25, 27, 28, 32÷38;
- НАУЧНО-ОБРАЗОВАТЕЛНА ЛОГИСТИКА (вкл. за средното и висшето географско образование) – 1÷8.

Авторските *научни приноси* могат да бъдат конкретизирани и формулирани по следния начин:

1. Разработени са авторови класификационни модели (вкл. и чрез графични схеми), с които се демонстрира мястото на географията в системата на природните и обществените науки, както и резултативната ѝ вътрешна структура. Схематично са представени авторови идеи за интердисциплинарния статут на политическата география, геополитиката и геостратегията и техните методологично дефинирани връзки с проблемни и прагматични изследователски области като сигурност, конфликтология, електорална география, регионална политика/стратегия, местно самоуправление и други – 8, 20, 21, 23.

2. Обоснована е продължаващата висока значимост на традиционния геополитически анализ при дефиниране на главните вектори на взаимодействие и противодействие между световните силови центрове. Традиционното схващане за геополитическа структура на света е адаптирано спрямо съвременните културно-политически, социално-икономически и научно-технологични реалности. Предлага се по-ясно разграничаване на дефинициите за политическа география, геополитика и геостратегия на основата на техния сложен интердисциплинарен статут. Предлага се авторова схема за представяне на геополитическото положение като най-важна и концептуална подкатегория на системната категория географско положение. Въвеждат се авторови дефиниции за активна и пасивна геостратегия. Анализира се мястото на България в геополитическата структура на света, Европа и Балканите. Апробират се варианти за нейно геостратегическо поведение при потенциално възможни изменения на политическата карта на Балканите – 2, 8, 9, 11, 12, 15, 19, 20, 21, 23, 33.

На тази база е въведена основна дисциплина в магистърската степен – „Основи на политикогеографския и геополитическия анализ“.

- 3. Въведени са нови методологични подходи в регионалната география на света, респ. география на страните,** вкл. и чрез апробиране при преподаване на съответните дисциплини в СУ “Св. Кл. Охридски“ и други и висши училища:
- използвана е *алтернативна схема на цивилизационните региони в света*, съобразена с динамичните глобални и регионални културно-политически изменения през последните години – 2, 31;
  - съставени са *вариативни типологични класификации на страните в света и Европа* по комплекс от показатели – 10, 13, 18, 22;
  - направен е опит за *усъвършенстване на алгоритъма за комплексна географска характеристика на страна* – 2, 27;
  - въведен е *географски паспорт – иновативен и без аналог авторов синтетичен метод за сравнителен анализ на отделни региони и страни*. Основава се на математическото свойство на пропорцията, но е с противоположна на Айзард изследователска логика. *Успешно е апробиран в аудиторни условия и е в основата на разработените типологични класификации. Апробиран е и при научното ръководство и изследователските тези на 6 успешно защитили докторанти. Използван е на различни йерархични пространствени нива – цивилизационни региони, континенти, страни и съподчинени административни единици.* – 2, 4, 5, 10, 13, 14, 16, 19, 22, 26, 28, 29, 31, 34, 35, 39.
- 4. Изяснен е интердисциплинарният статут на поведенческата и електоралната география. Извършен е задълбочен комплексен географски научен анализ на електоралната поведенческа традиция в България за 20-годишен период (1990-2009).** На фона на общите национални електорални резултати и тенденции са предложени идеи за формиране на макроелекторални региони в България от гледна точка на тяхното приложение за целите на динамично променящите се териториални пропорции и възможностите за оптимизиране на административно-териториалното устройство на страната. Всяка административна област е представена чрез взаимно обвързани географски паспорти и съответстващите им електорални портрети. На примера на България е апробирана концепцията на Ив Лакост за електоралната география като вътрешна геополитика/геостратегия – 2, 4, 8, 16, 34, 35.
- На тази база са въведени основни дисциплини в магистърската степен – „Поведенческа и електорална география – теоретични основи и практико-приложни аспекти“ и „Електорална география на България“.
- 5. Обосновавана е необходимостта от усъвършенстване на критериите, индикаторите и показателите за ефективност, използвани в обществената география. Предлага се използването и се апробират отделни аспекти на комплексната стопанска ефективност,** като се акцентира върху нейните сравнителни териториални измерения. *Извеждат се взаимнообвързаните прагматични аспекти на географската ефективност и справедливост (егоизъм) и регионалната политика (геостратегия)* – 2, 8, 10, 13, 14, 24, 25, 28, 29, 35, 37.

6. *Предприети са редица целенасочени мерки за подобряване на обществената информационната достъпност (в т. ч. за ученици, студенти, учители) до ресурси и методологични указания в областта на обществената география:*

- комплектувани са сборници с трудно достъпни трудове на класици в областта на политическата география и геополитиката, както и на български географи – 1, 3;
- предоставена е библиографска справка за над 4500 научни и научно-популярни труда в областта на обществената географска наука и образование – 2;
- предоставена е лекционна информация за студенти по дисциплини, преподавани във висши училища – Политическа география; Електорална география; Глобални проблеми и устойчиво развитие; Геоикономика и световно стопанство; Регионална география на света; Обществена география на България – 2, 4, 8;
- предоставени са методологични указания за студенти за самостоятелни изследвания (вкл. курсови и дипломни работи) – 2;
- издадени са учебници за средното училище – 5, 7;
- на електронни платформи е предоставена публикационна, методологична и организационна логистична информация за учебни дисциплини и резултати, магистърски и образователни програми, както и електронни линкове към други информационни ресурси:

*marinrusev.com,
apgrbg.com,
marinrusev.blogspot.bg,
suggfrpg.blogspot.bg,
mpkpg.blogspot.bg,
mpputs.blogspot.bg,
mprgers.blogspot.bg.*

София, 27. 02. 2017 г.